

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Financiën
De heer mr. W.B. Hoekstra
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/HS/bs/ATR0746/2019-U117

Uw referentie

Datum 22 augustus 2019
Betreft Wijzigingswet Wwft BES

Geachte heer Hoekstra,

Op 19 juli 2019 is aan het Adviescollege toetsing regeldruk voorgelegd de Wijzigingswet Wwft BES.¹ Dit wetsvoorstel maakt onderdeel uit van het door het kabinet aangenomen 'Plan van aanpak witwassen'. Het voorstel dient om de regelgeving op BES te laten voldoen aan de FATF-standaarden en om enkele voor de BES specifieke risico's aan te pakken. Deze risico's zijn geconstateerd in verschillende onderzoeken zoals de National Risk Assessment BES en het Veiligheidsbeeld BES. Financiële dienstverleners krijgen aanvullende taken met betrekking tot cliëntenonderzoek, het melden van ongebruikelijke transacties en het inrichten van hun interne bedrijfsvoering. Verder wordt de reikwijdte van de wet uitgebreid. Aan de categorie dienstverleners die handelen in waardevolle goederen worden bouwmarkten toegevoegd.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Nut en noodzaak van dit wetsvoorstel volgen uit de noodzaak om tegen te gaan dat het financiële stelsel wordt gebruikt voor witwassen en terrorismefinanciering. Dat volgt uit internationale standaarden van de Financial Action Task Force (FATF) waar Nederland zich aan heeft gecommitteerd. Het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van uit criminele activiteiten verkregen opbrengsten, kan de integriteit, stabiliteit en reputatie

¹ Wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES en de Wet financiële markten BES in verband met het aanpakken van geconstateerde risico's op witwassen en financieren van terrorisme op de BES en het in overeenstemming brengen van deze wetgeving met de aanbevelingen van de Financial Action Task Force.

van het financiële stelsel schaden en een gevaar betekenen voor de ontwikkeling van het stelsel. Hetzelfde geldt voor het gebruik van de financiële sector voor het aanwenden van geld voor terroristische doeleinden. Bij dit voorstel is verder van belang dat Nederland in 2021 door de FATF wordt geëvalueerd.

Nut en noodzaak voor dit wetsvoorstel geven het college geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

2. Minder belastende alternatieven

De BES-eilanden hoeven geen wet- en regelgeving van de Europese Unie te implementeren. De andere landen binnen het Koninkrijk, Aruba, Curaçao en Sint Maarten, zijn zelfstandig lid van de Caribbean FATF. De kleinere schaal van de eilanden en de wens voor gelijk speelveld met de andere landen van het Koninkrijk, rechtvaardigen een afwijking van de Europees-Nederlandse Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). De Wwft BES vormt daarom voor een belangrijk deel de uitwerking van de FATF-aanbevelingen.

Het college constateert dat het wetsvoorstel rekening houdt met de specifieke omstandigheden van de BES en niet onnodig verder gaat dan de standaarden uit de FATF. Het college ziet geen mogelijkheden voor minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Het wetsvoorstel houdt rekening met de andere landen binnen het Koninkrijk, die onder de Caribische versie van de FATF vallen, en houdt aldus rekening met de economische en culturele verwevenheid met de andere landen van de voormalige Nederlandse Antillen.

Het wetsvoorstel behelst verplichtingen voor financiële dienstverleners en handelaren in waardevolle goederen. Financiële instellingen op de BES-eilanden moeten een risico-beoordeling maken en die ten grondslag leggen aan de ontwikkeling van procedures en maatregelen om de geïdentificeerde risico's te beperken en effectief te beheersen. Van tevoren moeten zij een inschatting maken van de mogelijke risico's die zich kunnen voordoen bij bepaalde cliënten of transacties. Financiële dienstverleners dienen daarvoor mitigerende maatregelen te treffen. De risicobeoordeling kan er ook toe leiden dat een dienstverlener tot de conclusie komt dat onvoldoende beheersmaatregelen mogelijk zijn en dat daarom bepaalde risico's in het geheel moeten worden vermeden. Verder worden financiële instellingen verplicht de identificatie en beoordeling van hun risico's op witwassen en financieren van terrorisme vast te leggen, actueel te houden en op verzoek aan de toezichhoudende autoriteit te verstrekken. Voor deze verplichtingen is gekozen voor een risicogebaseerde benadering als onderdeel van de bedrijfsvoering.

Dezelfde benadering is van toepassing op het verplichte cliëntenonderzoek. Om een vereenvoudigd cliëntenonderzoek te doen, dient de dienstverlener voor het aangaan van een zakelijke relatie of het verrichten van een transactie een risicobeoordeling uit te voeren. Indien er sprake is van een bewezen laag risico, kan worden volstaan met het treffen van vereenvoudigde cliëntenonderzoeksmatregelen.

In geval van politiek prominente personen (PEP's²) dienen dienstverleners zelf vast te stellen of iemand kwalificeert als een PEP. Het gaat er daarbij om of een persoon een publieke functie uitoefent, maar ook indien algemeen bekend is dat een bepaald persoon politieke invloed uitoefent omdat hij of zij een sleutelfiguur is bij bijvoorbeeld een politieke partij of invloedrijk (overheids)bedrijf. De huidige limitatieve opsomming van specifiek aangewezen functies was overgenomen uit de Europees Nederlandse Wwft en is niet bruikbaar voor de BES-eilanden, aangezien deze een ander karakter hebben dan Europees Nederland. Daarom wordt nu aangesloten bij de open geformuleerde definitie uit de Landsverordening identificatie bij dienstverlening van Curaçao.

Deze risicogebaseerde vormgeving sluit naar het oordeel van het college aan bij de specifieke situatie op de BES-eilanden en hun nabijheid bij de andere landsdelen. Het college heeft ten aanzien van de werkbaarheid geen adviespunten.

4. Gevolgen regeldruk

De gevolgen voor de regeldruk kunnen per financiële instelling sterk variëren. De gevolgen voor het aanpassen van de bedrijfsvoering zijn ingeschat van € 14.000,- tot € 97.000,- structureel en van € 14.000,- tot € 33.000,- eenmalig. De gevolgen voor de regeldruk voor het cliëntenonderzoek zijn ingeschat op gemiddeld € 148 per client. Omdat het cliëntenbestand van een wisselende samenstelling en omvang is, kan geen totaal van de gevolgen voor de regeldruk worden berekend. De gevolgen voor de regeldruk voor de nieuwe categorie handel in waardevolle goederen wordt ingeschat als nihil.

Het college heeft geen opmerkingen over de in beeld gebrachte gevolgen voor de regeldruk.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Het wetsvoorstel indienen.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

² PEP staat voor "politically exposed persons".